

■ Zaur İlhamoğlu

KÜLÜMÜN ALTINDA

Bir vücudda yarandım mən,
İçim çölümün altında.
Tanrı başımın üstündə,
Dünya əlimin altında.

Yaşamağım çılgın istək,
Budur vazkeçilməz məslək.
Günlərim yeraltı çaytək
Axar ilimin altında.

Hər atəşə gərim sinə,
Yandırsınlar dönə-dönə,
Kül olsam da, közüm yenə
Qalar külümün altında.

Nə gördümsə gözlərimlə,
Seçdim əyri, düzlərimlə.
Məzarımı sözlərimlə
Qazdım dilimin altında.

ÇATMIR

Ruh içimdə haray salmış:
- Dərd üstəyəm, davam çatmır.
Nə fayda içimdən çölə,
Səsim çatmır, sədam çatmır.

Həm doğmayam, həm özgəyəm,
Bütövdən qopmuş hissəyəm.
Yarımçıq qalmış cümləyəm,
Nöqtəm çatmır, nıdam çatmır.

Bacarsan, alışma, yanma,
Bu nə sirdir, nə müəmma?
Hər tərəf açıqdır, amma
Boğuluram, havam çatmır.

Bir günəşəm, kütləm ziya,
Həmdəməm ulduza, Aya.
Nur çiləsəm də dünyaya,
Öz dünyama şüam çatmır.

Əl açaraq göyə hətta,
Dua etsəm də həyatda,
İlişir hansısa qatda,
Allahıma duam çatmır.

KÖNLÜM

Fələyin köksümə vurduqlarından
Bir gündə min dəfə yarılan könlüm.
Yenə də sən mənə dönük çıxmadın,
Yenidən köksümə sarılan könlüm.

Saf oldun, hər kəsə inandin belə,
Həm alıxdın belə, həm yandın belə.
De, sən nədən həssas yarandın belə,
Adicə bir sözdən qırılan, könlüm?

Nə olar dayanma, gəl pərişantək,
Sən ki çırpınardın dəli tufantək.
İndi inləyirsən qəmli kamantək
Nisgilli kök üstə qurulan könlüm.

Dünənim qəm oldu, bu günüm kədər,
Sabah yaxşı olar, ya bundan betər.
Dincəlmək istərəm, yorulдум...Yeter!
Sən də dincəl biraz yorulan könlüm.

OLMAYAYDI

Kaş dünya yaxşılarla hər an aşib-daşaydı,
Yamanlar olmayaydı, fitnələr olmayaydı.
Hər kəs əziz olaydı, hər kəs doğmalaşaydı,
Ögeylər olmayaydı, özgələr olmayaydı.

Hər kəsin xoş əməli onu nişan verəydi,
Kimsə qan tökməyəydi, əksinə qan verəydi.

Tanrım nə dərd verəydi, nə də dərman verəydi,
Şikəstlər olmayaydı, xəstələr olmayaydı.

“Varlı”, “kasıb” deyərək bölünməzdik hissəyə,
Düşməyəydi ürəklər nə qəmə, nə qüssəyə.
Hamı bir ailə kimi əyləşəydi süfrəyə,
Kütlələr olmayaydı, zümrələr olmayaydı.

Nə müdhiş müharibə, nə də savaş olaydı,
Nə də ki insanların gözündə yaş olaydı,
Nə də kimsə qəfildən gülləyə tuş olaydı.
Mərmilər olmayaydı, qəlpələr olmayaydı.

Ruhumuzu sarardı sevinc dolu duyğular,
Çıxardı qarşımıza həqiqətlər, doğrular.
Yarımçıq qalmayırdı etdiyimiz arzular,
“kaş ki” lər olmayaydı, “bəlkə”lər olmayaydı.

YAŞAMAQ

Bir dəfə gəlirik bu dünyaya biz,
Ömrün başlanğıcı-gəldiyimiz gün.
Kimə uzun olan, kiminə qısa,
Bir ömür verilir yaşamaq üçün.

Hər kəsin öz ömrü, yaşam dünyası,
Həyatı özüyçün düşünən də var.
Yaşayıb kimisə yaşatmaq üçün
Ürəyi köksündə döyünən də var.

Özüyçün yaşamaq, ömür eləmək,
Sadəcə boş ömrün, boş zamanındır.
Həyat özü üçün yaşayanın yox,
Həyat yaşayaraq yaşadanındır.

Eybi yox, ömür sür bənövşə kimi,
Ətrin ruh oxşasın yaşasan da az.
Yoxsa ki ətirsiz, görəksiz kimi
Qanqal ömrü sürmək ömür sayılmaz.

Bir gün “nə etmisən?” deyə vicdanın
Sənə sual edib, hesab çəkəcək.
Bax onda sürdüyün mənasız ömrün
Vicdan qarşısında əzab çəkəcək.

Xoşbəxt o kəsdir ki, ömür yükünü
Sonadək fəxrlə daşıya bilir.
Xoşbəxt o kəsdir ki, öləndən sonra
Çoxunun qəlbində yaşaya bilir.

Bədbəxtlik o deyil, hansısa yaşda
Əcəl tamam ola, ömür qalmaya.
Bədbəxtlik odur ki, qəbrinin üstə
Səni yad edəsi adam olmaya.

GEDƏCƏM DÜNYANIN O BİR BAŞINA

Gedəcəm dünyanın o bir başına
Dünyanın bu başı məni açmadı.
Bu başın günləri qaranlıq imiş
Burda gün çıxmadı, işiq saçmadı.

Gedəcəm dünyanın o bir başına
Burda yaşananlar dərddən seçilmir.
Bu yerdə min sifət, min dənə üz var
Buranın qoyunu qurddan seçilmir.

Gedəcəm dünyanın o bir başına
Bu yerdə gözləri pərdələyiblər.
Burda yaxşılığın izi-tozu yox,
Burda insanlığı dəfn eləyiblər.

Gedəcəm dünyanın o bir başına.
Burda müharibə, dava-dalaşdır.
Bu yerdə analar sinəsi dağlı,
Burda bacıların gözləri yaşıdır.

Dünya da fırlanır, yerində durmur.
Gün keçir.. Oyandın yatana kimi.
Qorxuram o başı bu başı olar
Mən gedib o başa çatana kimi.

GİLEY-GÜZAR

Giley-güzar dünyasıdır
Torpaq daşdan gileylənir.
Qış havası duyulduqca
Payız qışdan gileylənir.

Ürək dözmür göynəyəndə.
Bir toxunan söz deyəndə.
Yerində işlənməyəndə
Ağıl başdan gileylənir.

Ağacdən bir meyvə düşür
Bağ köksünə qüssə düşür.
Göz üstünə kölgə düşür
Kiprik qaşdan gileylənir.

Qocalır, insan qocalır.
Gəncliyini seyrə dalır.
Zaman bir kənarda qalır
Ömür yaşdan gileylənir.

* * *

Sən ki sən olaraq dünyaya gəldin,
Sənin varlığında bir nəfər “sən” var.
Sən başqa kimsəyə bənzəmə heç vaxt,
Çalış özün kimi olmağı bacar.

Əgər insanları sevmək istəsən,
Hər kəsdən birinci özünü sev sən.
Yadında saxla ki, özünü sevsən,
Onda həm sevecək, sevilecəksən.

Özünü araşdır, özünü tanı
Bax görüm, bir kimsən,
nahaqsan, haqsan?
Özünü tanısan, bu dünyadakı
Bütün insanları tanıyacaqsan.

Özünə dəyər ver, öz dəyərini
Düşünmə kiminsə dəyərindən az.
Özünü dəyərsiz sansan həyatda,
Kiminsə yanında dəyərin olmaz.

Özünə güvənən olsun hər zaman
Güvənsiz boş şeydir əqidə, məslək.
Güvənən yoxdursa, yadda saxla ki,
Sənə bir nəfər də güvənməyəcək.

Sev öz vətəninə, sev, özün kimi.
Ayr vətəninə yaxşını, pisi.
Unutma hər kəsdən, hər şeydən öncə,
Özündən başlayır vətən sevgisi.

ŞAİR ÖMRÜ

Şair şeir yazır, misralar düzür
Sərir vərəq üstə düşüncələri.
Gizlənilir yazdığı misralar altıda
Bir şair sevinci, şair kədəri.

Bizlər oxuyuruq yazdıqlarını.
Ürəyə toxunur deyirik: - Əhsən!
Bəs heç düşündükmü şair bunları
Hansı şəraitdə yaradır görən?

O necə yaşayır, necə dolanır?
Bəlkə, yarıacdır, bəlkə, yarıtox.
Bəlkə, kirələrdə can verir şair
Yazıb-yaratmaqçün otağı da yox.

Körpələr haqqında şeirlərini
Analar oxuyar öz körpəsinə.
Biz heç bilirikmi, bəlkə də, şair
Özü həsrət qalıb körpə səsinə?

Ruhumuz isinir, canımız qızır.
Odlu misraları oxuyan günü.
Duyduqmu, görəsən, o misraların
Üşüyən əllərdən süzüldüyünü?

Düşünək... Nə fərqi...Bu düşünməyin
Ona nə köməyi, nə əlacı var.
Baxsaq görərik hər şair ömrünün
Bir xoşbəxt həyata ehtiyacı var.

Qəm-kədər içində yaşayır şair.
Xoşbəxtlik ömründən didərgin düşər.
Ondan uzaqdadır işıqlı səhər
Onun həyatına nə vaxt gün düşər?

Bəzən məskən olar soyuq türmələr,
Həsrdəndən içindən oyular şair.
Bəzən qürbət eldə əcəl yetişər
Kəfənsiz məzara qoyular şair.

Gözəl əks etdirir şair ömrünü
Bizə müdriklərdən qalan bu kəlam:
“Dünyanı dolaşan gözəl əsərlər
Uçuq daxmalarda yaranmış müdam”

Şairin kimliyi şeirləridir.
Misralar danışan, dinən dilidir.
Bədbin şeirləri yaşadıkları,
Nikbin şeirləri təxəyyülüdür.